

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Aan de colleges en raden van de gemeenten
die deelnemen aan Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 20 december 2021, Zwolle
Kenmerk: V21.002495
Doorkiesnummer: 0881197922
Onderwerp: Herverdeling bijdragen gemeenten

Geachte college en gemeenteraad,

Veiligheidsregio IJsselland werkt voor u als deelnemende gemeenten. Aan het voorkomen van veiligheidsrisico's, door het leveren van goede brandweezorg, door het voorbereiden op en bestrijden van rampen en crises. Het overgrote deel van het budget om dat te doen bestaat uit bijdragen van de gemeenten.

De verdeling van de kosten van VRIJ is een vraagstuk voor de aangesloten gemeenten, aangezien het wijzigen van de verdeelsleutel leidt tot onderlinge (positieve en negatieve) verdeeleeffecten zonder dat de totale begroting wijzigt. Het spreekt vanzelf dat VRIJ de gemeenten daarin faciliteert met onderzoek, voorbereiden en begeleiden van het proces.

Met deze brief

1. stellen wij u op de hoogte van de plannen, op aangeven vanuit de gemeenten, om de verdeelsleutel verder toe te laten groeien naar de rekenmethode voor de bijdrage uit het gemeentefonds voor brandweer en rampenbestrijding. Wij gaan ook in op de effecten van deze herverdeling voor de gemeenten en op maatregelen om negatieve effecten te ondervangen.
2. vragen wij u om in te stemmen met de nieuwe verdeelsleutel van 50% historie en 50% gemeentefonds met ingang van 2023. We ontvangen uw instemming graag voor 1 maart 2022 zodat we de financiële effecten kunnen verwerken in de kadernota 2023 en de conceptbegroting 2023 die dan worden voorbereid.

Aanpassing verdeelsleutel

Bij de regionalisering van de brandweer in 2013 werd met instemming van de gemeenteraden besloten tot een verdeelmethodiek op basis van 100% historische kosten. Dat wil zeggen: de kosten van de gemeenten voor brandweer en rampenbestrijding voorafgaand aan de regionalisering. Hoewel toen ook gekeken is naar varianten om de verdeelsleutel objectiever te maken, werd het daarvoor nog te vroeg geacht.

Als bestuurlijk uitgangspunt voor wijziging van de verdeelsleutel is toen genomen dat de uitkomst verdedigbaar moet zijn voor de gemeenteraden, toekomst vast voor de veiligheidsregio en redelijk in haar effecten.

Dat uitgangspunt was de basis voor overeenstemming in 2016 om de gemeentelijke bijdrage vanaf 2017 deels te objectiveren. Namelijk voor 25% te baseren op de bijdrage die de gemeenten vanuit het gemeentefonds krijgen voor brandweer en rampenbestrijding en voor 75% te laten bestaan uit de historische kosten. Ook is toen afgesproken om na 3 jaren te bekijken of een verdere stap richting de rekenmethode van het gemeentefonds mogelijk is.

Tijdens het overleg van de burgemeesters op 23 juni 2021 is opnieuw aangegeven dat een wijziging in de verdeelsystematiek van de gemeentelijke bijdrage met ingang van 2023 wenselijk is. Zij bespraken de vraag in hoeverre de bestaande verhouding van 25/75 nog aansluit bij de actualiteit. De conclusie was dat een verschuiving naar een verhouding van 50/50 procent meer recht doet aan de toegenomen professionaliteit en regionale samenwerking van Veiligheidsregio IJsselland. De verwachting is dat de historie in de loop van de tijd steeds meer op de achtergrond zal raken.

Veiligheidsregio IJsselland berekende de effecten van deze wijziging van de verdeelsleutel. Vanwege het nadeel dat 4 gemeenten zouden ondervinden, is in een nieuwe berekening een combinatie gemaakt met een (netto) financiële taakstelling voor VRIJ van 366.000. Het overzicht hierna laat zien dat het aantal nadeelgemeenten en hun nadeel dan verminderen.

Gemeente	Gemeentelijke bijdrage 2022 (75/25)	Gemeentelijke bijdrage 2022 (50/50)	Herverdeel-effect	Meerkosten 150.000 o.b.v. nieuwe percentage	Structurele besparing 516.000	Gemeentelijke bijdrage 2022 na herverdeling en besparing	Herverdeel-effect incl. meerkosten en besparing
Dalfsen	1.912.185	1.902.181	10.004	7.621	26.218	1.883.585	28.600
Deventer	7.098.855	7.082.929	15.926	28.379	97.624	7.013.684	85.171
Hardenberg	4.133.125	4.132.582	543	16.558	56.959	4.092.180	40.944
Kampen	3.075.502	3.196.763	-121.262	12.808	44.061	3.165.511	-90.009
Olst-Wijhe	1.530.015	1.409.751	120.264	5.648	19.431	1.395.969	134.047
Ommen	1.454.983	1.408.935	46.047	5.645	19.419	1.395.161	59.821
Raalte	2.488.211	2.507.283	-19.073	10.046	34.558	2.482.772	5.439
Staphorst	1.023.193	1.056.639	-33.446	4.234	14.564	1.046.309	-23.116
Steenwijkerland	3.165.841	3.277.393	-111.552	13.131	45.172	3.245.352	-79.511
Zwartewaterland	1.748.147	1.678.908	69.239	6.727	23.140	1.662.495	85.652
Zwolle	9.807.403	9.784.094	23.309	39.202	134.854	9.688.441	118.961
	37.437.459	37.437.459	0	150.000	516.000	37.071.459	366.000

Veiligheidsregio IJsselland sloot het jaar 2020 af met een positief financieel resultaat. Het Algemeen Bestuur heeft op 23 juni 2021 besloten om van het jaarresultaat 500.000 euro te reserveren en hiervan middelen beschikbaar te stellen aan de gemeenten waarvoor de herverdeling tot een hogere bijdrage leidt. Afsproken is dat deze gemeenten zo drie jaar de gelegenheid hebben naar de aangepaste bijdrage toe te groeien. De tabel hierna laat zien hoe de gemeenten worden gefaciliteerd.

Gemeente	Herverdeel-effect incl.netto besparing	2023 75%	2024 50%	2025 25%	Totaal
Dalfsen	28.600	-	-	-	-
Deventer	85.171	-	-	-	-
Hardenberg	40.944	-	-	-	-
Kampen	-90.009	67.507	45.005	22.502	135.014
Olst-Wijhe	134.047	-	-	-	-
Ommen	59.821	-	-	-	-
Raalte	5.439	-	-	-	-
Staphorst	-23.116	17.337	11.558	5.779	34.674
Steenwijkerland	-79.511	59.633	39.755	19.878	119.266
Zwartewaterland	85.652	-	-	-	-
Zwolle	118.961	-	-	-	-
		144.477	96.318	48.159	288.955

De kosten van het ingroeien bedragen 288.955 euro. Van de beschikbare 500.000 euro resteert 211.045 euro. De bestemming van dit bedrag zal in samenhang met het jaarresultaat over 2021 worden bepaald.

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland stelde op 8 december 2020 vast, dat de combinatie van de stap naar verdere objectivering van de verdeelsleutel naar 50/50, van de taakstelling en van de maatregelen tot compensatie van de nadeelgemeenten het resultaat is van goed overleg en samenwerking tussen bestuurders van de deelnemende gemeenten en Veiligheidsregio IJsselland. Alsmede dat de effecten toekomst vast en redelijk zijn voor Veiligheidsregio IJsselland.

Instemming gemeenteraden

Zoals eerder vermeld is de verdeling van de kosten van VRIJ een vraagstuk voor de aangesloten gemeenten. VRIJ heeft de gemeenten daarin gefaciliteerd met onderzoek, voorbereiding en begeleiding van het proces. Als afronding daarvan vragen wij uw bestuur om in te stemmen met de nieuwe verdeelsleutel van 50% historie en 50% gemeentefonds met ingang van 2023. Uw instemming ontvangen we graag voor 1 maart 2022.

Vervolg

Als de gemeenteraden instemmen, worden de aanpassingen verwerkt in de kadernota 2023 en de conceptbegroting 2023 van Veiligheidsregio IJsselland. Deze worden in het voorjaar van 2022 toegezonden aan de gemeenteraden.

In de bestuurlijke overleggen is afgesproken om toekomstige financiële heroverwegingen te koppelen aan de vierjaarlijkse beleidscyclus van de strategische beleidsagenda van Veiligheidsregio IJsselland.

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland,

R.C. König, waarnemend voorzitter

A.H. Schreuders, secretaris

